

Prima instanță, Jud. Buiucani, mun. Chișinău:
V. Muntean
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

dosarul nr. 3ra-670/18

ÎNCHEIERE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Enache Elena,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Trușeni, intervenienți accesorii Zelenschi Angela, Enache Elena și Enache Dmitry cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, prin care au fost admise apelurile declarate de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Zelenschi Angela, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă

La 15 iunie 2015, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Trușeni, intervenienți accesorii Zelenschi Angela și Enache Elena cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în conformitate cu prevederile art. 67 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, la solicitarea Angelei Zelenschi, a efectuat controlul, sub aspectul legalității, a deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 07/6 din 16 noiembrie 2007 „Cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren agricol în întovărișirile pomilegumicole” și a constatat că actul administrativ în partea vânzării lotului nr. 53A, cu suprafața de 0,0120 ha Elenei Enache contravine legislației în vigoare.

Menționează că, la 14 aprilie 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat Consiliului comunal Trușeni notificarea nr. 1304/OT4-787, prin care a solicitat abrogarea deciziei menționate, însă ultimul nu a examinat notificarea și nu a prezentat răspuns în termenele stabilite de lege.

Consideră că decizia Consiliului comunal Trușeni nr. 07/6 din 16 noiembrie 2007 în partea vânzării-cumpărării lotului nr. 53 A, cu suprafața de 0,0120 ha Elenei Enache contravine legislației în vigoare și, anume, prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, ale art. 75 alin. (1)-(3) din Legea privind administrația publică locală, ale art. 10 alin. (2) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și ale art. 296 alin. (4) din Codul civil.

Susține că, în rezultatul examinării actelor anexate la solicitarea Angelei Zelenschi, s-a constatat că terenul cu suprafața de 0,0120 ha, amplasat în ÎP „Victoria”, înstrăinat Elenei Enache, este format din contul drumului, astfel, fiind încălcate prevederile legale menționate.

Solicită Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 07/6 din 16 noiembrie 2007 „Cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole” în partea vânzării-cumpărării terenului cu suprafața de 0,0120 ha, amplasat în ÎP „Victoria”, Elenei Enache.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 februarie 2016 a fost atras în proces Dmitry Enake în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Instanța de fond a conchis asupra tardivității acțiunii, susținând că actul administrativ contestat a fost emis la 16 noiembrie 2007, iar Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la 15 iunie 2015, adică cu încălcarea termenului prevăzut de art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, au fost admise apelurile declarate de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Zelenschi Angela și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016.

Instanța de apel a constatat că prezenta acțiune este înaintată cu respectarea termenelor prevăzute de art. 67 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, potrivit căroră, orice persoană fizică sau juridică ce se consideră vătămată într-un drept al său printr-un act administrativ emis de o autoritate a administrației publice locale poate solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat controlul legalității actului. Cererea de efectuare a controlului legalității se depune în termen de 30 de zile de la data publicării sau comunicării actului. În ea se indică prevederile legislației ce se consideră a fi încălcate. În termen de 30 de zile de la data primirii cererii, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat va declanșa procedura controlului de legalitate, prevăzute la art.68. Iar art. 68 din Legea menționată stipulează că, în cazul exercitării controlului obligatoriu al legalității, sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat trebuie făcută într-un termen de 30 de zile de la data primirii copiei de pe act. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat

actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

De asemenea, a stabilit instanța de apel că actul administrativ contestat – decizia Consiliului comunal Trușeni nr. 07/6 din 16 noiembrie 2007 „Cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole” în partea vânzării lotului nr. 53A, cu suprafața de 0,0120 ha Elenei Enache, este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

La 24 ianuarie 2018, Enache Elena a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016.

În susținerea recursului, Enache Elena a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, susținând că admiterea acțiunii Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, care a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție, și anularea deciziei Consiliului com. Trușeni nr. 07/6 din 16 noiembrie 2007 constituie o încălcare a dreptului său la un proces echitabil, prevăzut de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Totodată, Enache Elena a depus cerere privind sesizarea Curții Constituționale în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 67 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care au stat la baza emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (3) și art. 46 din Constituție.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 a fost expediată în adresa recurentei la 24 noiembrie 2018 (f.d. 226, Vol. I), însă lipsesc date (aviz de recepție) despre recepționarea acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Enache Elena la 24 ianuarie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 aprilie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de către Enache Elena, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Enache Elena este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Enache Elena nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Enache Elena ca inadmisibil.

În privința cererii prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit art. 12¹ CPC, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Enache Elena, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh